

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr. za pol leta 1 gold, 70. kr. za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gol 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 28. avgusta 1889.

Obseg: Sadjarjem zelo koristen hroščec. — Kako skrbeti za zdravje domačih živali po leti? — Razne reči. — Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Sadjarjem zelo koristen hroščec.**

K najkoristnejšim hroščem štejemo tudi nektere iz vrsti tako imenovanih obličastih ali kroglastih hroščev, med katerimi naj omenimo le polonice ali plevice (*coccinella septempunctata*), ki je povsod dobro znana in katere se kot ličinka in kot hrošč z listnimi ušicami in drugimi enakimi živalcami hrani. Kdor pa ve, v kolikem številu se listne uši v poletnjem času plode in koliko škode te majhne živalce delajo po rastlinah, sadnem drevju in po drevesnicah, gotovo bo tudi rad pripoznal veliko korist takih žužkov, ki pobirajo listne uši, a polonica jih še največ pospravi v svoj želodček.

Z gotovostjo lahko rečemo, da bi bil ves naš trud in marljivost zastonj, pa tudi sadno drevje, hmelj, zelje itd. ne moglo uspešno rasti, ako ne bi listne uši toliko srditih sovražnikov imele med žužki.

Pridejana pod. 1. predstavlja mično živalco nekoliko povečano, zraven tiskana črtica pa kaže njeno naravno velikost.

Le poglejmo n. pr. drevo, na katerem se je zaplodilo nekoliko uši, kar se prav lahko pozna po mladikah, ki se suše in po listju, ki se zvija, kakor tudi po nekem lepšem soku, od kterega listje lepo svetlo postaja. V začetku je teh uši malo, toda kmalu se tako razplodijo, da so ž njimi pokrite vse mladike in vsak list, po mladikah in vejah se širijo ter muzgo iz listja in mladik tako izpijajo, da drevo zastaja v rasti, pa se tudi večkrat popolnoma posuši. Ako si stvar natančneje ogledamo, našli bomo poleg drugih žužkov, ki prav marljivo pobirajo uši, gotovo tudi polonice, in sicer največ rdečih, s sedmimi črnimi pikami opisanih, in če preiskujemo tudi velo, zvito listje, prepričali se bomo kmalu, da so izginile listne uši, in namesto njih našli bomo le še njihove mešičke ali pa

črvom podobne majhne živalce, ličinke, med katerimi je tudi veliko takih, ki imajo po šest nog; te poslednje so polonične ličinke, ki so po drevju prav do čistega obrale listne uši.

Predno z jezo in nevoljo grde in požrešne uši z listjem vred osmukamo in poteptamo, treba je pogledati, ako morebiti ne opravljajo dela svojega uže te majhne živalce, ki bi listne uši mnogo hitreje in bolje pokončale nego je tam to mogoče.

Kako skrbeti za zdravje domačih živali po leti?

Prva polovica poletja jako ugodno vpliva na zdravje domačih živali. Pomladnje bolezni se izgublajo, druge se pa ne prikazujejo.

Z drugo polovico se pa začenja kazati neugoden vpliv. Pojavljajo se tako imenovane letnje bolezni: žolčna driska in griža, privadna, gnila mrzlica, legar in vranični prisad v vseh oblikah; potem vnetje možganov itd. Vse bolezni, ki se tačas prikazujejo, rade so nevarne, to velja tudi o vnanjih poškodbah.

Letnje bolezni se odlikujejo s črno krvjo in s tem, da zelo vplivajo na trebušne dele, in da rada pritisneta prisad in gniloba; poleg tega pa tudi živci boleajo, čemur sta vzrok kri in motenje v vampu in črevesu. Da se obvaruje živina teh bolezni, priporočajo:

1. Enakomerno krmljenje s hladečo, sočno (zeleno) krmo je najboljše branilo proti vsem letnjim boleznim. Koder se slednje leto pojavljajo, skrbeti je že poprej, da bode ob nevarnih časih moči dajati primerne krme.

2. Po krajih z mokro, studenčnato zemljo, katere spodnje plasti le slabo propuščajo vodo, priporočati je, da že naprej skrbte za potrebno množino suhe krme (starega sena), in tako zabranijo bolezni, katere se v mo-

